

Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee
Toompuiestee 24
10149, Tallinn

Teie 21.02.2025 nr 3-1.1/2025/648

Meie 11.04.2025 nr 13-3/373-22

Vastuskiri

Täname arvamuse esitamise eest Eesti-Läti neljanda elektriühenduse trassialternatiivide kohta.

Esitasime 30.01.2025 kirjaga nr 13-3/373-1 arvamuse avaldamiseks Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassikoridori asukoha alternatiivide ja uuringute lähteseisukohad.

Vastuseks Teie 21.02.2025 kirjale nr 3-1.1/2025/648 ja 27.02.2025 saadetud e-kirjale, anname teada, et Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu raames maakaabli uuringut läbi ei viida ja kogu trassi ulatuses maakaabli alternatiivi sisse ei tooda. Küll aga koostatakse planeeringulahendusse kirjeldus, kus selgitatakse, miks ei saa ühe krundi piires minna maakaablisse ja miks ei ole üleüldiselt ühiskonna jaoks mõistlik, kui 330 kV liin on suures osas maakaablis.

Vastuseks ettepanekule täiendada majandusmõjude hindamise lähteülesande peatüki 4 kriteeriumite tabelit maa väärtuse languse kriteeriumiga selgitame, et oleme seda põhjalikult kaalunud. Kuna planeerimisel on u 200 km pikkune joonobjekt, siis sellise analüüsi tegemine oleks väga mahukas. Samuti eeldaks see, et olemas on turuhinnad iga mullakategooria või kasvukoha tüübi kohta. Lisaks ei ole meile teadaolevalt kasvukoha kaardirakendust ja vastavad andmed peaks eraldi koguma. Meie arvates võiks maa väärtuse langust lihtsamalt hinnata maa hüvitise kaudu (mis kompenseerib maa väärtuse langust). Selleks vajalik sisendinfo sh andmed on Eleringil olemas. Kogu investeeringu maksumuses võetakse seda arvesse. Maakasutuse muutust hinnatakse majanduslikult süsiniku sidumise muutuse kaudu (ehk siis kasutatakse Rohetiigri maakasutuse teekaardi väärtusi maa kohta (tCO₂/ha), millele arvutatakse rahaline väärtus Euroopa Komisjoni varihinna abil (EUR/tCO₂e)).

Kuna sel viisil on võimalik anda piisav mõjuhinnang alternatiivide võrdlemiseks, ei ole eraldi põhjalikum uuring sel teemal vajalik. Meil ei ole põhjust arvata, et maakasutuse muutusest tekkiv kahju oleks projekti kogumaksumuse suhtes määrava tähtsusega. Eelduslikult jääb see u 0,1% juurde kogu projekti maksumusest (hindamist ei ole veel läbi viidud, suurusjärg tuletatud eelnevast sarnasest projektist).

Arvestame ettepanekuga täiendada Kotlandi-Paiküla trassialternatiivide kirjeldusi ja täpsustada koha nime. Samuti korrigeerime nimetatud jooniseid ja tekste. Märkime täiendavalt, et pärast avalikustamist on visandatud alternatiive täiendatud ning sellest lähtuvalt ka trassikoridoride kirjeldus korregeeritud.

Olemasoleva liini demonteerimisel ei ole teada, mis on olnud eelmine olukord, seega on keeruline head lahendust välja pakkuda. Kui olemasolev liin võetakse ära, siis puistu taastub ise aja jooksul. Elering ei ütle ette, kuidas peaks hiljem koridori kasutama, see otsus jääb maaomanikule.

Vastuseks ettepanekule kavandada planeeringu järgmistes etappides loodusoludelt sobivates liinilõikudes nende edasine kasutus pool-looduslike kooslustena, anname teada, et seda analüüsitakse ja kaalutakse planeeringu koostamise ja mõjude hindamise käigus.

Elektriühendus Lätiga planeeritakse vastavalt võrgueeskirjale nii, et 330kV alajaamad oleks mitmepoolse toitega ning tagatud oleks võrgu kriitiliste elementide N-1 kriteerium, mis tähendab, et ühegi elemendi väljalangemisel ei tohi tarbijatele olla katkestust.

Hetkel on käimas planeerimisprotsess ning visandatud on trassikoridoride alternatiivid, mille erinevaid mõjusid hinnatakse (sotsiaalsed, majanduslikud, kultuurilised ja keskkonnamõjud), mh elektromagnetvälja (EMV) mõju inimestele ning maismaa ja mereelustikule. EMV tasemete hinnang lähtub ohutusest inimesele ja muudele elusolenditele sh kalastikule, võttes aluseks inimese või muu elusolendi võimalikku püsivat viibimist ülekandeliinide lähistel. Valituks osutub üks trassikoridori alternatiiv. Trassialternatiivide valimisel soovime vältida metsamaad ning proovime kasutada võimalikult palju olemasolevaid trasse selleks, et trassidel oleks võimalikult väike mõju inimestele ja looduskeskkonnale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Siim

nõunik, osakonna juhataja ülesannetes

Monika Korolkov

+372 5884 7055 monika.korolkov@mkm.ee